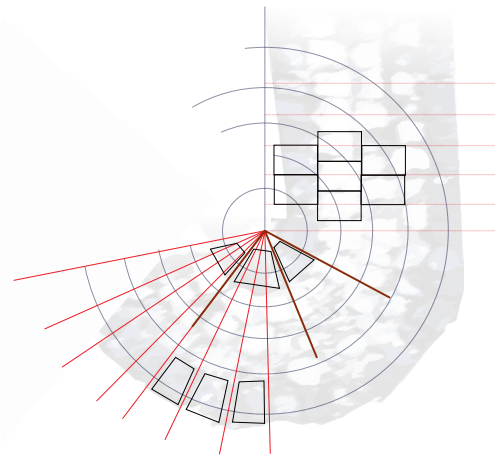

86882

ΕΝΟΠΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΥ

διαγραμμα 1

1. Εισαγωγή

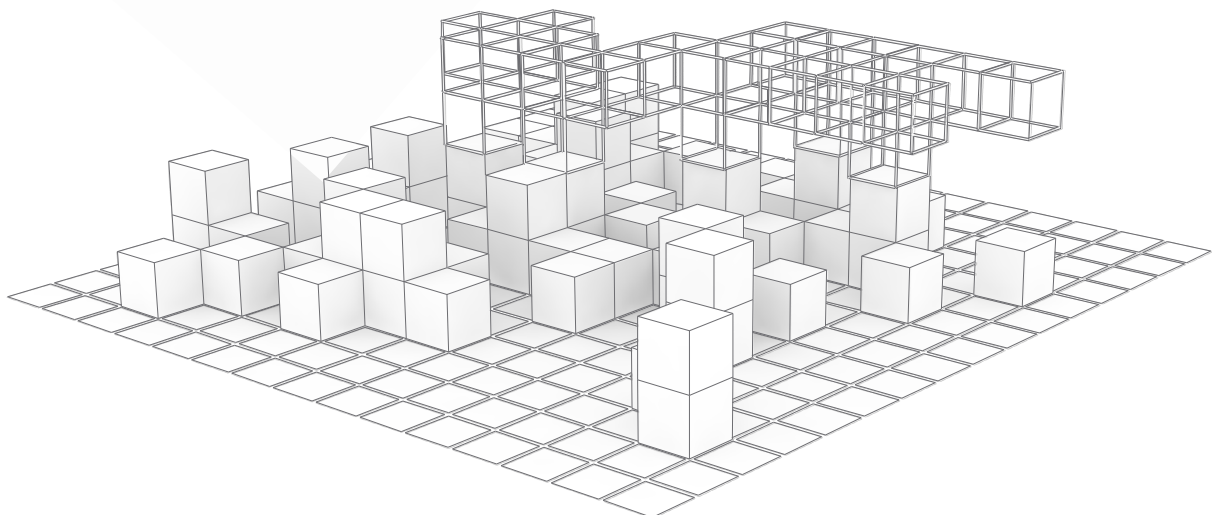
Ο αρχαιολογικός χώρος στην περιοχή του λόφου της Φάμπρικας και η σπηλιές που έχουν διαμορφωθεί κατά την αρχαιότητα αποτελούν ένα σημαντικό τοπόσημο τόσο για την ίδια την Πάφο όσο και για την Κύπρο ολόκληρη.

Μέσα από μελέτη της ευρύτερης αρχαιολογικής περιοχής εντυπωσιαστήκαμε από την ομορφιά και τεχνοτροπία των ψηφιδωτών τα οποία αποτέλεσαν και την ιδέα πάνω στην οποία βασίστηκε ο σχεδιασμός.

2. Σχεδιαστική Προσέγγιση

A. Κεντρική Ιδέα

Ένα τεράστιο ψηφιδωτό που εκτείνεται σε όλη την περιοχή μελέτης και διαφοροποιείται σε μέγεθος, περιστροφή και χρωματισμούς ανάλογα με τις χρήσεις στον χώρο (διάγραμμα 1). Η σύγχρονη αυτή προσέγγιση όμως εξελίσσεται και τρισδιάστατα καθώς το ψηφιδωτό διαμορφώνει και τις υπέργειες κατασκευές οι οποίες μεταβάλλονται σε διαμπερότητα όσο αυξάνεται η απόστασή τους από το έδαφος (διάγραμμα 2). Ο χειρισμός της περιοχής με αυτή την τεχνοτροπία, η οποία αποτελείται από αυτόνομα στοιχεία και έχει αντιμετωπιστεί μέσα από ένα υπολογιστικό μοντέλο το οποίο επιτρέπει την μεταβλητότητα της συνολικής προτασης σε σημεία τα οποία θα εκτελούνται ανασκαφές .

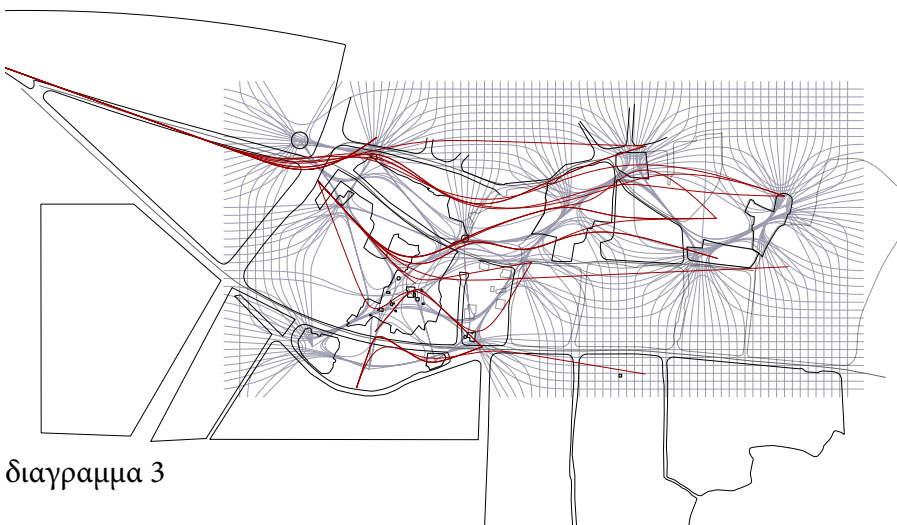
διαγραμμα 2

B. Περιγραφή σχεδιαστικής πρότασης

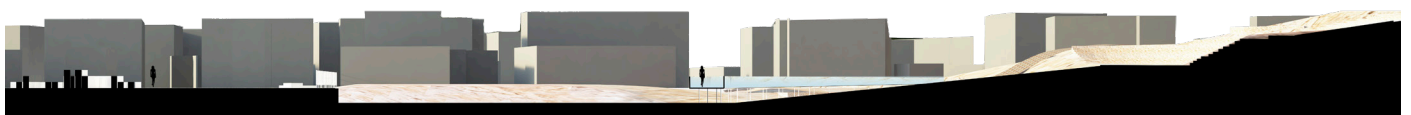
Κατά το πρώτο στάδιο του σχεδιασμού εντοπίσαμε τα υφιστάμενα σημεία ενδιαφέροντος στην περιοχή, τα οποία αφορούσαν χώρους αρχαιοτήτων συμπεριλαμβανομένου της Αγ. Κυριακής και της στήλης του Αποστόλου Παύλου, το πάρκο και το τρίγωνο στην δυτική και βορεινή πλευρά του λόφου αντίστοιχα και τέλος του προτεινόμενου πλατειακού χώρου (διάγραμμα 3). Με βάση αυτά διαμορφώθηκαν διάδρομοι επίσκεψης στον χώρο οι οποίοι διαφοροποιούνται από την ευρύτερη πλακόστρωση και καθοδηγούν τον επισκέπτη στην περιήγηση του στον χώρο.

Η πλατεία που προτείνεται μεταξύ του αρχαίου θεάτρου και του τεμένους κρατά ένα ήπιο χαρακτήρα έτσι ώστε να αναδεικνύει τα αρχαία ευρήματα και την ανασκαφική δραστηριότητα. Το κυρίως χαρακτηριστικό της είναι κάποιοι καθιστικοί χώροι που ακολουθούν την τρισδιάστατη προσέγγιση του ψηφιδωτού διαμορφώνοντας ταυτόχρονα δύο σημεία στα οποία μπορούν να λαμβάνουν χώρα υπαίθριες εκδηλώσεις. Το πρώτο σημείο βρίσκεται απέναντι από το αρχαίο θέατρο, σχηματίζοντας έτσι με τα τρισδιάστατα καθίσματα του μια σύγχρονη εκδοχή θεάτρου και τοποθετεί το θεατή με τέτοιο τρόπο στον χώρο έτσι ώστε να έχει ως φόντο το αρχαίο θέατρο κατά την διάρκεια εκδηλώσεων (τομή 1). Το δεύτερο σημείο τοποθετείται κοντά στο τέμενος και στις πιο πολυσύχναστες οδούς της περιοχής έτσι ώστε να μπορεί να προσελκύει χρήστες στον χώρο αλλά και να λειτουργεί ως δεύτερη πλατεία όταν συνεχίσουν οι ανασκαφές στην περιοχή. Οι δύο αυτοί χώροι χωρίζονται από την οδό Ιφιγένειας η οποία πεζοδρομείται και διατηρείται το ίχνος της ως ένα ψηφιδωτό που φέρει χρωματισμούς και τεχνοτροπίες αντίστοιχους με αυτούς των ψηφιδωτών στην περιοχή της Χρυσοπολίτισσας. Ως χώροι σκίασης χρησιμοποιούνται τα υφιστάμενα δέντρα αλλά τοποθετούνται παράλληλα κάποια μεταλλικά σκιάδια με χρήσεις που θα εξυπηρετούν τον χώρο αυτό, όπως χώροι υγιεινής, αποθηκευτικοί χώροι, καντίνα, καφετερία και κέντρο πληροφοριών / εισιτηρίων. Οι κατασκευές αυτές θα είναι μεταλλικές και στατικά αυτόνομες για να μην επηρεάζουν με την παρουσία τους τις αρχαιότητες.

Τα σκέπαστρα της πλατείας και αυτά που προστατεύουν τα αρχαία θα είναι μεταλλικά με ελάχιστη διατομή του συστήματος για να μειώνουν την παρουσία τους στο χώρο. Το σύστημα τους αποτελείται από διάκενες μεταλλικές διατομές (Φ40 και 120εκ μήκους), και σταυροειδής κόμβους έτσι ώστε να συναρμολογούνται επί τόπου. Τα σκέπαστρα πάνω από το αρχαίο ψηφιδωτό και τα ελληνοιστικά ερείπια καλύπτονται με γυαλί που παρέχει προστασία από τις υπεριώδεις ακτινοβολίες.

διάγραμμα 3

τομή 1

Στον χώρο όπου βρίσκεται το πάρκο προτείνεται μια μεταλλική πεζογέφυρα (κατοψη 1) που σκοπό έχει την μετάβαση των επισκεπτών από το πάρκο στο πάνω μέρος του λόφου. Η γεωμετρία της γέφυρας είναι ρευστή που έρχεται σε αντίθεση με το άγριο τοπίο των βράχων, η οποία όμως «αποδομείται» από το τρισδιάστατο ψηφιδωτό. Ακόμη ένα στοιχείο του σχεδιασμού της είναι ότι παραμένει σε απόσταση από τον βράχο, ως χειρονομία σεβασμού προς το τοπίο, και η σύνδεση με τον λόφο γίνεται μέσω μιας γυάλινης γέφυρας της οποίας η οπτική παρουσία είναι ελάχιστη. Το πάρκο διαμορφώνεται με πιο ήπιο χαρακτήρα στο επίπεδο του δρόμου αλλά το πράσινο του εξελίσσεται καθ' ύψος της γέφυρας και το οποίο σβήνει σταδιακά καθώς αυξάνεται η απόσταση του από το έδαφος. Με αυτό τον τρόπο η γέφυρα αποτελεί ένα οικολογικό διάδρομο όχι μόνο γιατί θα φέρει φύτευση που υπάρχει στην περιοχή Natura αλλά και επειδή αναδύεται από το πάρκο.

Οι περιοχές πρασίνου τοποθετήθηκαν περιμετρικά του λόφου ως κίνηση αναδειξης του αλλά και ελάχιστης επέμβασης σε αυτόν. Επίσης τα περισσότερα υφιστάμενα δέντρα παραμένουν και εντάσσονται στον συνολικό σχεδιασμό. Η προτεινόμενη φύτευση στην περιοχή της πλατείας και του πάρκου γίνεται με προκατασκευασμένα λασάνια (τομή 2) τα οποία θα μπορούν να μετακινηθούν και να επανατοποθετηθούν σε άλλα σημεία της πόλης όταν συνεχίσουν οι ανασκαφές.

Στον ευρύτερο σχεδιασμό γίνεται πρόταση για περίφραξη του λόφου στο επίπεδο του δρόμου, δημιουργώντας έτσι ελεγχόμενες εισόδους από το πάνω μέρος της γέφυρας, από την πλατεία μέσω μιας γυάλινης γέφυρας που περνά πάνω από τα αρχαία και από την πλευρά των ελληνοιστικών ερειπίων. Με αυτό τον τρόπο η πρόσβαση στις σπηλιές θα είναι ελεγχόμενη και θα μπορεί να γίνει εξωραϊσμός τους φυσικό τρόπο και κατάλληλο φωτισμό έτσι ώστε να μπορούν να υποδέχονται πολιτιστικές εκδηλώσεις. Νότια της οδού Πάφιας Αροδίτης προτείνεται ένα προσωρινό στέγαστρο πάνω από τις ανασκαφές στα λουτρά, μετακίνηση της υφιστάμενης περίφραξης και επέκταση του ψηφιδωτού του δρόμου προς τις ανασκαφές έτσι ώστε ο επισκέπτης να έρχεται σε επαφή με αυτές.

κάτοψη 1

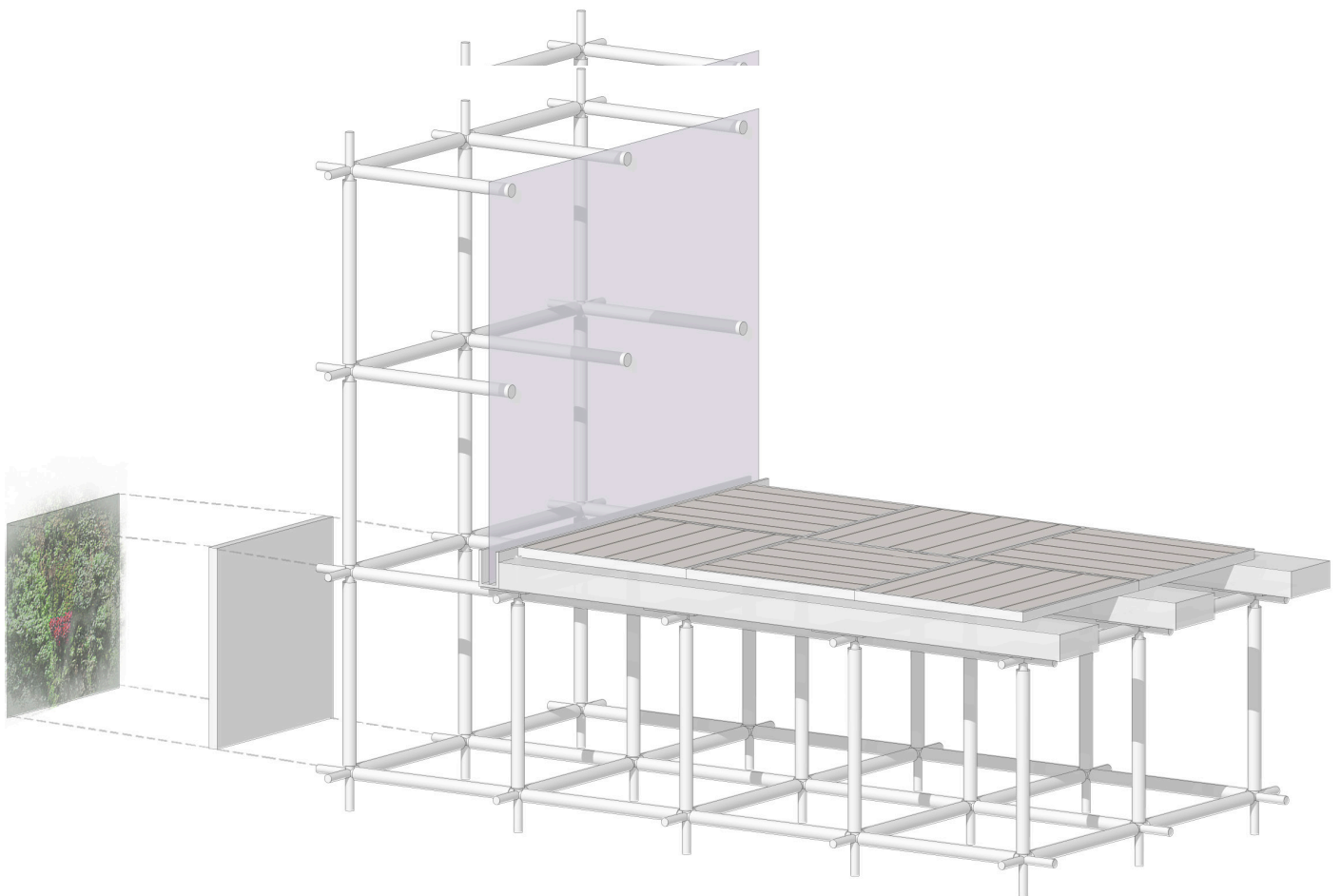
τομή 2

Γ. Βιοκλιματική προσέγγιση

Όλες οι πλακοστρώσεις γίνονται με ελάχιστη δυνατή επέμβαση και η αρμολόγηση τους γίνεται με χώμα έτσι ώστε να απορροφούνται τα όμβρια ύδατα από το έδαφος. Οι κατασκευές της γέφυρας και των στεγάστρων μπορούν μελλοντικά να φέρουν πλάκες φωτοβολταϊκών στοιχείων κάνοντας τις ενεργειακά αυτόνομες. Επίσης η τοποθέτηση πρασίνου καθ' ύψος στην γέφυρα και η αυξημένη ποσότητα λασανιών στην πλατεία βοηθά στην ψύξη, σκίαση του χώρου αλλά και στην μείωση του θορύβου ειδικά σε σημεία που υπάρχει αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση.

Υλικά

Όλες οι πλακοστρώσεις είναι από πλάκες μπετόν 50X50εκ. που αρμολογούνται με χώμα. Οι διαδρόμοι επίσκεψης θα είναι κατασκευασμένοι από ξύλινο δάπεδο και οι κατασκευές των στεγάστρων και της γέφυρας από μεταλλικές διατομές λευκού χρώματος (διαγραμμα 4). Τα περίπτερα στα σημεία των χρήσεων φέρουν λευκή επιτοίχια μεταλλική επένδυση.

διαγραμμα 4 - υλικότητες γέφυρας